

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2016)0213

Politica de coeziune în regiunile montane ale UE

Rezoluția Parlamentului European din 10 mai 2016 referitoare la politica de coeziune în regiunile montane ale UE (2015/2279(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere partea a treia titlul III din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene care se referă în special la agricultură,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului¹ (denumit în continuare „RDC”),
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006²,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului³,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a

¹ JO L 347, 20.12.2013, p. 320.

² JO L 347, 20.12.2013, p. 289.

³ JO L 347, 20.12.2013, p. 470.

- Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului¹,
- având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului²,
 - având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului³,
 - având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1144/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind acțiunile de informare și promovare referitoare la produsele agricole puse în aplicare pe piața internă și în țările terțe și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 3/2008 al Consiliului⁴,
 - având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană⁵,
 - având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări⁶,
 - având în vedere Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 – Fondul european pentru investiții strategice⁷,
 - având în vedere Rezoluția sa din 28 aprilie 2015 referitoare la „O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier”⁸,
 - având în vedere Rezoluția sa din 22 septembrie 2010 referitoare la strategia europeană pentru dezvoltarea economică și socială a regiunilor muntoase, a insulelor și a zonelor slab populate⁹,
 - având în vedere Rezoluția sa din 11 decembrie 2013 referitoare la menținerea producției

¹ JO L 347, 20.12.2013, p. 487.

² JO L 347, 20.12.2013, p. 608.

³ JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

⁴ JO L 317, 4.11.2014, p. 56

⁵ JO L 347, 20.12.2013, p. 259.

⁶ JO L 347, 20.12.2013, p. 303.

⁷ JO L 169, 1.7.2015, p. 1.

⁸ Texte adoptate, P8_TA(2015)0109.

⁹ JO C 50 E, 21.2.2012, p. 55.

- de lapte în zonele de munte, zonele defavorizate și regiunile ultraperiferice după expirarea sistemului de cote pentru lapte¹,
- având în vedere rezoluția sa din 23 mai 2013 referitoare la o strategie macroregională pentru Alpi²,
 - având în vedere Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o strategie a Uniunii Europene pentru regiunea alpină (COM(2015)0366), precum și planul de acțiune care o însoțește,
 - având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 3 decembrie 2014, intitulat „O strategie macroregională a Uniunii Europene pentru regiunea Alpilor”³,
 - având în vedere Rezoluția sa din 17 februarie 2011 referitoare la punerea în aplicare a Strategiei UE pentru regiunea Dunării⁴,
 - având în vedere Rezoluția sa din 21 ianuarie 2010 referitoare la strategia europeană pentru regiunea Dunării⁵,
 - având în vedere concluziile Consiliului din 13 aprilie 2011 privind Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării,
 - având în vedere raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării (COM(2013)0181),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării” (COM(2010)0715) și planul de acțiune orientativ care însoțește strategia (SEC(2010)1489),
 - având în vedere Avizul Comitetului Economic și Social European din 16 iunie 2011 privind „Comunicarea Comisiei – Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării”⁶,
 - având în vedere avizul Comitetului Regiunilor din 31 martie 2011 privind Strategia pentru regiunea Dunării⁷,
 - având în vedere Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind valoarea adăugată a strategiilor macroregionale (COM(2013)0468) și concluziile relevante ale Consiliului din 22 octombrie 2013,
 - având în vedere cel de-al șaselea raport privind coeziunea economică, socială și teritorială (COM(2014)0473),

¹ Texte adoptate, P7_TA(2013)0577.

² JO C 55, 12.2.2016, p. 117.

³ JO C 19, 21.1.2015, p. 32.

⁴ JO C 188 E, 28.6.2012, p. 30.

⁵ JO C 305 E, 11.11.2010, p. 14.

⁶ JO C 248, 25.8.2011, p. 81.

⁷ JO C 166, 7.6.2011, p.23.

- având în vedere Convenția alpină, inclusiv protocoalele la aceasta,
 - având în vedere studiul elaborat de Euromontana din 28 februarie 2013 intitulat: „Toward Mountains 2020: Step 1 – capitalising on Euromontana work to inspire programming” („Către o strategie privind zonele montane pentru 2020: Pasul 1 - valorificarea lucrărilor Euromontana ca sursă de inspirație pentru programare”),
 - având în vedere studiul Direcției Generale Politici Interne (Departamentul tematic B: Politici structurale și de coeziune, Dezvoltare regională) din februarie 2016 intitulat „Cercetare pentru Comisia REGI - Coeziunea în regiunile montane ale UE”,
 - având în vedere proiectul Women-Alpnet din cadrul Programului „Spațiul alpin” 2001-2006 al inițiativei Interreg: O rețea de instituții locale și centre de resurse pentru femei: promovarea participării femeilor în dezvoltarea durabilă a spațiului alpin,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională și avizul Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (A8-0074/2016),
- A. întrucât regiunile montane reprezintă o parte importantă din teritoriul UE (aproximativ 30 %) și întrucât întreaga UE depinde de serviciile lor ecosistemice;
 - B. întrucât politica regională a UE nu include o definiție explicită a regiunilor montane și întrucât definiția utilizată în Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) nu este adaptată politicii de coeziune și nu poate fi utilizată, în forma sa actuală, pentru a gestiona eficient această politică;
 - C. întrucât aceste regiuni sunt dezavantajate din punct de vedere structural din cauza condițiilor extreme și a caracterului lor periferic, încât multe regiuni montane se confruntă cu depopularea și îmbătrânirea populației, ceea ce poate afecta ciclul natural al generațiilor, conducând la o reducere a standardelor sociale și a calității vieții; întrucât, adesea, acest lucru determină creșterea șomajului, a excluziunii sociale și a migrației populației spre orașe;
 - D. întrucât, în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, coeziunea și protecția mediului, regiunile montane oferă o serie de oportunități de a îndeplini obiectivele UE prin utilizarea durabilă a resurselor lor naturale;
 - E. întrucât există diferențe considerabile între regiunile montane și, prin urmare, este necesară coordonarea politicilor și a sectoarelor între regiuni montane diferite (coordonare orizontală) și în cadrul unor regiuni montane individuale (coordonare verticală);
 - F. întrucât sprijinul acordat regiunilor montane prin diferite instrumente ale UE, cum ar fi FEADR și fondurile structurale și de investiții europene (fonduri ESI), ar trebui să fie complementar în vederea creării sinergiilor care vor duce la o dezvoltare mai bună și mai favorabilă incluziunii;
 - G. întrucât regiunile montane joacă un rol important pentru dezvoltarea economică, socială și durabilă a statelor membre și asigură numeroase servicii ecosistemice; întrucât egalitatea de gen are o influență importantă asupra coeziunii economice, sociale și teritoriale europene; întrucât cooperarea transfrontalieră montană reprezintă un mod

durabil de a stimula dezvoltarea economică și socială a acestor regiuni;

- H. întrucât, datorită caracteristicilor lor, mai ales abundența și diversitatea de surse regenerabile de energie și dependența lor de eficiența energetică și a utilizării resurselor, regiunile montane pot contribui la dezvoltarea de noi tehnologii și a inovației în general;
- I. întrucât zonele montane contribuie în mod pozitiv la dezvoltarea durabilă, la combaterea schimbărilor climatice, la conservarea și protejarea ecosistemelor și a biodiversității acestor teritorii; întrucât o mare parte din zonele montane sunt protejate în cadrul rețelei ecologice Natura 2000 și în temeiul altor tipuri de acorduri de conservare a naturii, fapt care, pe de o parte, limitează activitatea economică, dar, pe de altă parte, contribuie la susținerea unor forme mai durabile de agricultură și la corelarea mai strânsă a agriculturii cu alte activități economice; întrucât agricultura și gestionarea terenurilor din zonele montane sunt foarte importante pentru stabilitatea hidrogeologică a acestor zone;
- J. întrucât regiunile montane se confruntă cu provocări importante în ceea ce privește dezvoltarea socială și economică, schimbările climatice, transportul și aspectele demografice, provocări care trebuie abordate prin stabilirea unor conexiuni adecvate cu zonele urbane și de joasă altitudine și prin garantarea accesului la servicii digitale;
- K. întrucât zonele montane cu ecosisteme conservate și serviciile lor pot oferi o bază pentru multe activități economice, punând accentul pe agricultură, silvicultură, turism și energie, dat fiind patrimoniul cultural și natural al acestor zone și diversificarea exploatațiilor agricole; întrucât acestea pot fi promovate prin acțiuni coordonate și/sau prin cooperare transfrontalieră și întrucât, în zonele montane, se păstrează condiții unice și know-how-ul tradițional, iar potențialul de conversie la sisteme agricole de calitate pe care îl oferă este ridicat;
- L. întrucât ghețarii sunt caracteristici munților europeni și joacă un rol esențial atât în ecosisteme, cât și în sistemele hidrice montane, întrucât declinul acestora în masă și în lungime începând de la mijlocul secolului al XIX-lea a atins niveluri îngrijorătoare și întrucât numeroși ghețari din Europa au dispărut deja sau sunt în pericol de a dispărea până în 2050;
- M. întrucât costurile suplimentare legate de condițiile climatice și topografice, îndepărtarea de centrele economice și izolarea zonelor montane afectează dezvoltarea economică, socială și culturală a acestora; întrucât lipsa unei infrastructuri suficiente, inclusiv a celei de bandă largă, și a investițiilor în zonele montane contribuie la adâncirea diferențelor dintre aceste zone și celelalte regiuni; întrucât, în paralel cu menținerea unei producții economice agricole în zonele montane ale UE, trebuie asigurate accesibilitatea și infrastructura fizică și digitală, precum și accesul locuitorilor lor la serviciile publice și la serviciile de interes general, precum educația, serviciile sociale, serviciile medicale, serviciile de transport și cele poștale;
- N. întrucât există diferite tipuri de regiuni montane în Europa, care au în comun faptul că se confruntă cu aceleași probleme fundamentale, precum accesibilitatea redusă, puține oportunități de angajare, o populație îmbătrânită, lipsa de conectivitate, impactul schimbărilor climatice și intensificarea activităților de producție ale oamenilor; întrucât trebuie luate măsuri active pentru a suprima aceste caracteristici;
- O. întrucât, având în vedere volatilitatea piețelor și a prețurilor, creșterea costurilor de

producție, concurența ridicată, eliminarea cotelor de lapte și provocările de mediu, este esențial să se garanteze o producție alimentară, precum și rolul multifuncțional al agriculturii pentru menținerea valorii adăugate în zonele montane, promovarea locurilor de muncă durabile și facilitarea accesului la alte surse de venit;

- P. întrucât regiunile montane care fac parte din frontierele externe ale UE se confruntă cu dificultăți suplimentare și sunt afectate într-o măsură mai mare de tendințele negative comune tuturor regiunilor montane;
- Q. întrucât, în Europa, există lanțuri muntoase care se întind pe teritoriul mai multor state membre, dar și pe teritoriul unor țări terțe, cum ar fi lanțul muntos carpatic, care, după ultima extindere a UE, a devenit granița de est a UE și, în prezent, reprezintă o zonă geopolitică extrem de importantă, unde se întâlnesc interese politice strategice extrem de importante în ceea ce privește stabilitatea Uniunii;
- R. întrucât multe regiuni montane nu dispun de o infrastructură de bază, de servicii publice și de un acces constant la servicii de interes general, mai ales în zonele cu activități sezoniere;
- S. întrucât agricultura montană este importantă pentru identitatea și cultura regiunilor montane și continuă să contribuie la ocuparea forței de muncă și la anumite sectoare economice din aceste regiuni, cum ar fi resursele forestiere și turismul, ținând cont de faptul că o diversificare continuă a economiilor acestora și a ocupării forței lor de muncă este în curs de desfășurare și că acestea reprezintă o parte integrată în cadrul economiei circulare;
- T. întrucât unele regiuni ultraperiferice sunt, de asemenea, regiuni montane de origine vulcanică (vulcani activi sau latenți, masive vulcanice sau lanțuri vulcanice, precum și insule vulcanice), cu o porțiune scufundată și o porțiune deasupra apei, și întrucât acestea întâmpină dificultăți specifice topologiei teritoriului lor;
- U. întrucât femeile care locuiesc în regiunile montane, în special în regiunile defavorizate, se confruntă deseori cu probleme în ceea ce privește accesul acestora la un nivel superior de educație și la oportunități decente de angajare;
- V. întrucât trebuie să se găsească o soluție pentru gestionarea diverselor provocări pe care le reprezintă depopularea, impactul schimbărilor climatice, lipsa de terenuri agricole, abandonarea terenurilor agricole și, în consecință, creșterea tufărișului și a arborilor, și nevoia de a proteja pășunile montane;
- W. întrucât creșterea animalelor (producția de lactate și producția extensivă de carne) are un rol semnificativ în zonele montane din multe țări ale UE; întrucât condițiile de piață dificile și dezavantajele semnificative la nivelul costurilor au un impact mare asupra micilor exploatații agricole din zonele respective,
- X. întrucât articolul 174 alineatul (3) din TFUE menționează în mod explicit că trebuie acordată o atenție specială regiunilor montane, printre altele; întrucât există o serie de politici, programe și strategii ale UE care au un efect indirect asupra regiunilor montane,

O abordare coordonată și considerații generale

1. solicită Comisiei să demareze procesul de elaborare a unei definiții operaționale a regiunilor montane funcționale, în contextul politicii de coeziune, care să completeze

definiția zonelor montane, astfel cum a fost utilizată în contextul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală, cu scopul de a ameliora coordonarea politicilor și a măsurilor în cauză; consideră că o astfel de definiție trebuie să fie amplă și inclusivă, luând în considerare diverși factori precum altitudinea, accesibilitatea și panta; invită Comisia să furnizeze o definiție amplă, care să includă și regiunile vulcanice de pe insule și din regiunile ultraperiferice, precum și zone care, deși nu sunt montane, sunt integrate în mare măsură în zonele montane; în acest context, subliniază că ideea reflectată în Strategia UE pentru regiunea alpină (EUSALP) de a include în strategie zonele care nu sunt montane este o inițiativă bună;

2. consideră că politicile UE ar trebui să aibă o abordare specifică în ceea ce privește regiunile montane, deoarece acestea au dezavantaje structurale clare; aceste regiuni necesită un sprijin suplimentar pentru a face față provocărilor impuse de schimbările climatice, pentru a putea oferi locuri de muncă pe toată perioada anului, nu numai locuri de muncă sezoniere, pentru a asigura dezvoltarea economică, prevenția și gestionarea dezastrelor naturale și protecția mediului, precum și pentru a facilita atingerea obiectivelor UE în materie de surse regenerabile de energie; în consecință, consideră că regiunile montane ar trebui integrate în toate politicile UE, inclusiv în politica de coeziune, prin introducerea unei evaluări a impactului asupra teritoriului;
3. recunoaște că UE nu are o politică specifică privind regiunile montane și subliniază că politicile, programele și strategiile deja existente care au un efect indirect asupra acestor regiuni reprezintă un fundament suficient pentru a elabora o „Agendă pentru regiunile montane ale UE”, care ar trebui să stea la baza unei strategii a UE pentru dezvoltarea pe termen lung a regiunilor montane și a zonelor care depind de acestea;
4. solicită Comisiei să lucreze la elaborarea unei „Agende pentru regiunile montane ale UE”, care ar trebui să reprezinte un cadru de referință care contribuie la politicile transnaționale, transfrontaliere și interregionale; consideră că viitoarea agendă ar trebui să identifice prioritățile pentru dezvoltarea acestor regiuni, astfel încât politicile sectoriale să poată fi adaptate mai bine și oportunitățile lor de finanțare să poată fi gestionate prin fondurile UE și astfel încât să ducă la politici durabile pe termen lung, favorabile incluziunii;
5. invită Comisia Europeană, în cadrul acestui program, să stabilească un program specific și aprofundat pentru protecția ghețarilor din Europa, care, conform estimărilor, vor dispărea până în 2050;
6. solicită creșterea sinergiilor prin coordonarea politicilor, strategiilor și programelor UE care au un efect indirect asupra regiunilor montane, precum Orizont 2020, COSME, LIFE, Natura 2000, strategia UE privind banda largă, strategia UE pentru adaptarea la schimbările climatice, programul UE de acțiune pentru mediu, Mecanismul pentru interconectarea Europei, cooperarea teritorială europeană, fondurile ESI, Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), precum și inițiativele privind strategiile macroregionale; invită Comisia să aibă în vedere o aplicare și o funcționare specifică a acestor programe în regiunile montane;
7. subliniază importanța dezvoltării unor sinergii între politici, instrumente și sectoare, ceea ce necesită aplicarea unei abordări integrate; evidențiază experiența valoroasă acumulată prin punerea în aplicare a Convenției alpine, care servește interesele economice, sociale și ecologice;

8. subliniază numărul limitat de terenuri utilizabile în regiunile montane, ceea ce constituie o posibilă cauză a conflictelor generate de existența unor interese divergente sau suprapuse în ceea ce privește clasificarea terenurilor și utilizarea acestora; invită statele membre, prin urmare, să conceapă și să aplice instrumente de amenajare a teritoriului care să faciliteze coordonarea dezvoltării teritoriale și participarea publicului la aceasta; consideră că Protocolul privind amenajarea teritoriului și dezvoltarea durabilă la Convenția alpină este un exemplu important, care trebuie valorificat în continuare;
9. invită parcurile naturale din statele membre care au o frontieră comună cu unul sau mai multe alte state să elaboreze abordări comune de gestionare, de dezvoltare și de protecție a acestor parcuri naturale;
10. constată faptul că recente reforme ale politicii agricole comune (PAC) și ale politicii regionale fac posibilă teritorializarea gestiunii finanțării din fondurile europene de coeziune;
11. solicită ca autoritățile executive să ia în calcul majorarea la nivel național a alocărilor de fonduri ESI pentru a susține zonele montane nedezvoltate, folosind o abordare politică multisectorială acolo unde este posibil; invită statele membre să încurajeze investițiile în zonele montane prin acordarea de punctaje avantajoase măsurilor de finanțare ce privesc aceste zone în cadrul programelor operaționale;
12. subliniază că trebuie acordată prioritate dimensiunii teritoriale a politicii de coeziune prin inițiative specifice pentru dezvoltarea teritorială și printr-o mai mare susținere a cooperării teritoriale la nivel european;
13. subliniază că, în temeiul Regulamentului privind dezvoltarea rurală, statele membre și regiunile au posibilitatea de a elabora subprograme tematice axate pe necesitățile zonelor montane, care îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de rate mai ridicate de sprijin din fondurile publice; prin urmare, le încurajează să profite de această oportunitate; constată că, până în prezent, niciuna dintre autoritățile competente nu a optat pentru această posibilitate; consideră însă că acest lucru nu implică în mod necesar că nu s-a prevăzut niciun ajutor specific pentru aceste regiuni;
14. încurajează statele membre să utilizeze instrumente precum Investițiile teritoriale integrate (ITI) și instrumentele pentru dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD) pentru a promova dezvoltarea zonelor montane, în vederea susținerii potențialului și obiectivelor specifice de dezvoltare; încurajează susținerea grupurilor de acțiune locală (GAL) pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, în vederea promovării rețelelor transnaționale și a metodelor de lucru caracterizate prin cooperare;
15. subliniază potențialul și importanța elaborării existente și viitoare de strategii macroregionale pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor montane ale UE, cu un accent special pe dimensiunea cooperării transfrontaliere acolo unde este cazul; solicită să se țină cont de experiența dobândită în punerea în aplicare a altor strategii macroregionale ale UE;
16. salută inițiativele curente pentru Munții Carpați din cadrul Strategiei UE pentru regiunea Dunării și progresele înregistrate în ceea ce privește strategia macroregională a UE pentru Alpi; constată că aceasta din urmă reprezintă un bun exemplu de abordare integrată a dezvoltării teritoriale, luând în considerare zonele montane și regiunile

integrate în acestea;

17. consideră că instrumentul de cooperare teritorială europeană (ETC) oferă o oportunitate excelentă de a face schimb de bune practici și cunoștințe între regiunile montane, care, în multe cazuri, se situează la frontierele dintre state, și solicită integrarea unei dimensiuni montane specifice în viitoarea ETC; salută inițiativele precum „Politicile de combatere a depopulării în zonele montane” (PADIMA), care vizează abordarea problemelor specifice cu care se confruntă regiunile montane; subliniază importanța programelor INTERREG și a altor inițiative de cooperare, cum ar fi gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT) și grupurile europene de interes economic (GEIE), pentru dezvoltarea zonelor comune și a lanțurilor montane într-o manieră comună și coordonată în regiunile care cuprind zone montane transfrontaliere;
18. invită Comisia să prezinte o comunicare care să conțină o „Agendă pentru regiunile montane ale UE” și, ulterior, o carte albă privind dezvoltarea regiunilor montane, pe baza celor mai bune practici și cu participarea autorităților locale, regionale și naționale și a altor actori relevanți, inclusiv a partenerilor economici și sociali și a reprezentanților societății civile;
19. insistă asupra faptului ca atât Comisia, cât și alte părți interesate să efectueze o evaluare periodică completă a situației regiunilor montane din UE și să analizeze date precum rezultatele punerii în aplicare a programelor operaționale ale politicii de coeziune și indicatorii de modificare a calității vieții și demografiei, pentru ca finanțarea și aplicarea politicilor UE să aibă o orientare corectă;
20. subliniază necesitatea de a putea dispune de date statistice defalcate fiabile, care să stea la baza inițiativelor politice;
21. invită la o cooperare cu țările europene din afara UE, precum și cu autoritățile regionale și locale, pentru a pune în aplicare o politică pentru regiunile montane;
22. invită Comisia să încurajeze utilizarea instrumentelor financiare în regiunile montane pentru a obține rezultate concrete;
23. salută dezbateră în curs privind simplificarea politicii de coeziune; speră ca un cadru normativ mai simplu și disponibilitatea unor instrumente mai ușor de utilizat de părțile interesate și de beneficiari să contribuie la dezvoltarea regiunilor montane din UE; solicită să se acorde o atenție specială simplificării și eforturilor de facilitare a investițiilor în regiunile montane;
24. invită Comisia să propună un An european al insulelor și munților;

Locurile de muncă și creșterea economică în regiunile montane

25. constată că IMM-urile din regiunile montane se confruntă cu dificultăți serioase din cauza lipsei de accesibilitate, de infrastructură, de conectivitate și de resurse umane; solicită Comisiei să acorde o atenție specială dezvoltării IMM-urilor în regiunile montane, în special în zonele afectate de catastrofe naturale și agravate de climă; îndeamnă, prin urmare, statele membre să acorde prioritate investițiilor în infrastructură și servicii în zonele montane; solicită crearea de sinergii între resursele fondurilor ESI și celelalte programe și inițiative subvenționate de UE pentru a adopta o abordare politică holistică și eficientă cu scopul de a maximiza sprijinul acordat IMM-urilor și antreprenoriatului; subliniază că ar trebui concepute strategii integrate pe bază de

localizare pentru regiunile montane cu scopul de a identifica oportunitățile de dezvoltare specifice și ar trebui incluse măsuri pentru a intensifica conectivitatea IMM-urilor locale și relațiile și coordonarea intrasectorială și intersectorială;

26. subliniază importanța de a dezvolta producția agricolă multiplă în relație cu dezvoltarea turismului și a activităților legate de protecția mediului și de a structura lanțul alimentar în zonele montane, fie în cadrul unor asociații ale organizațiilor de producători, care determină creșterea puterii de negociere a agricultorilor, fie prin crearea de piețe locale și a lanțurilor scurte de aprovizionare; subliniază necesitatea de a garanta accesul la piețele mari și de a introduce măsuri menite să asigure calitatea produselor, promovarea și protecția lor, îmbunătățind astfel comercializarea produselor agricole și includerea acestora printre produsele turistice generale ale unei anumite zone geografice; invită, în plus, Comisia și statele membre să inițieze dezbaterile privind introducerea unor etichete speciale pentru produsele alimentare montane la nivelul UE, având în vedere că zonele montane au un potențial semnificativ în ceea ce privește producția de alimente de calitate superioară;
27. recunoaște, în acest context, necesitatea de a sprijini prin FEADR producția agricolă din zonele montane și de a depune eforturi pentru a crea valoare adăugată prin sinergiile cu alte fonduri și inițiative ale UE, precum și prin instrumente financiare private, pentru a crea un impact pozitiv în regiunile montane;
28. salută progresele înregistrate în ceea ce privește strategia UE din domeniul forestier; sprijină dezvoltarea durabilă a pădurilor la nivelul Uniunii, mai ales din perspectiva contribuției pădurilor la protecția mediului și a biodiversității și la atingerea obiectivelor în materie de surse regenerabile de energie; constată că ar putea fi accentuată dimensiunea economică a activităților forestiere în cadrul strategiei;
29. consideră că activitățile forestiere pot oferi locuri de muncă și pot duce la dezvoltarea economică a regiunilor montane și, prin urmare, că resursele forestiere ar trebui să fie garantate în timp printr-o exploatare durabilă a acestora; subliniază faptul că pădurile au o importanță vitală pentru ecosistem și că, în munți, ele joacă un rol important în prevenirea avalanșelor, a alunecărilor de teren și a inundațiilor; solicită sprijinirea IMM-urilor, în special a celor stabilite în regiuni montane, care sunt implicate în sectorul forestier și care respectă pe deplin principiul durabilității mediului; subliniază rolul economic și social deosebit al activităților forestiere în regiunile montane și importanța investițiilor orientate pentru o utilizare eficientă a resurselor forestiere în aceste regiuni; reamintește rolul semnificativ pe care îl au pădurile în ceea ce privește furnizarea de materiale primare și secundare utilizate în industriile farmaceutică, cosmetică și alimentară, contribuind astfel la crearea de locuri de muncă; solicită, în acest sens, ca politica de coeziune să se concentreze mai mult asupra gestionării forestiere durabile;
30. solicită stimulente suplimentare pentru a păstra întreprinderile mici și mijlocii de prelucrare și fermele montane mici și mijlocii în zonele montane, deoarece acestea reprezintă o sursă importantă de locuri de muncă și de produse cu caracteristici calitative specifice, însă, în medie, au costuri mai ridicate și o rentabilitate mai mică decât culturile intensive sau fermele de animale; invită Comisia să promoveze proiecte-pilot în vederea recuperării activităților economice tradiționale, inclusiv a agriculturii și a artizanatului, în regiunile montane care se confruntă cu depopularea; invită Comisia și statele membre să promoveze proceduri administrative simplificate pentru solicitarea și administrarea fondurilor, pentru a le oferi micilor comunități un acces mai bun la finanțare în vederea promovării dezvoltării pe termen lung, a accesibilității piețelor și a

înființării de organizații de producători în zonele montane;

31. invită beneficiarii fondurilor ESI din regiunile montane să evalueze potențialul și necesitățile de înființare a unor parcuri tehnologice locale și durabile, și, în urma efectuării unor studii de fezabilitate și a unei analize adecvate a rentabilității, să aibă în vedere construirea acestor parcuri folosind mijloacele UE și cele naționale;
32. subliniază necesitatea unor strategii de specializare inteligentă, acolo unde este cazul, pentru a optimiza potențialul oferit de regiunile montane;
33. subliniază rolul important pe care întreprinderea socială și modelele de afaceri alternative, cum ar fi cooperativele și societățile mutuale, îl pot juca în dezvoltarea favorabilă incluziunii și durabilă a regiunilor montane, inclusiv în depășirea excluziunii grupurilor marginalizate și a inegalităților de gen;
34. susține utilizarea fondurilor ESI pentru sectoare economice care nu poluează și orientate spre viitor, precum turismul durabil, patrimoniul cultural, activitățile forestiere durabile, dezvoltarea internetului de mare viteză, artizanatul și sursele regenerabile de energie; subliniază importanța dezvoltării de noi modele inovatoare de turism și a promovării modelelor de succes existente;

Dimensiunea socioeconomică a regiunilor montane

35. constată că, în cadrul politicii de coeziune, s-ar putea pune accent pe încurajarea trecerii la o economie caracterizată de emisii scăzute de dioxid de carbon, rezistentă la schimbările climatice, eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor și durabilă din punct de vedere ecologic;
36. consideră că o mai mare calificare a forței de muncă și crearea de noi locuri de muncă în economia verde ar trebuie să facă parte din prioritățile de investiții ale fondurilor ESI și subliniază faptul că politicile UE ar trebui să promoveze pregătirea în domenii precum agricultura montană, turismul durabil, artizanatul, activitățile forestiere durabile și tehnologiile legate de sursele regenerabile de energie;
37. salută inițiativele de atragere a tinerilor în sectorul agricol și invită Comisia să elaboreze programe similare pentru zonele montane; susține adoptarea unor măsuri pentru a încuraja tinerii antreprenori să își diversifice activitatea în domenii legate de patrimoniul cultural și să nu se limiteze doar la activități sezoniere; subliniază rolul institutelor de cercetări științifice și al altor instituții de învățământ care studiază agricultura din zonele montane; încurajează participarea tinerilor agricultori la programele de schimb și la platformele de e-learning;
38. subliniază importanța educației pentru fete și femei și a unei mai mari incluziuni a femeilor în domenii precum știința, tehnologia, ingineria, matematica și antreprenoriatul, inclusiv în sectoarele economiei verzi; consideră că ar trebui acordată o atenție deosebită sprijinirii și încurajării femeilor fermier și a femeilor care desfășoară activități independente în marketingul direct, turism, artizanat și proiecte; subliniază importanța prezenței și rolului activ al femeilor în zonele montane, în special pentru încurajarea proceselor de inovare și cooperare și pentru menținerea unei capacități corespunzătoare de funcționare a zonelor respective; invită Comisia și statele membre, prin urmare, să utilizeze resursele și procedurile existente pentru inițiative de microfinanțare și de microcredite pentru femei, precum și pentru oportunități de carieră

pentru femei, în cadrul Fondului social european și al proiectelor transnaționale;

39. subliniază că, în cea mai recentă reformă a PAC, au fost integrate importanța zonelor montane și măsuri eficiente la nivel european; consideră că PAC ar trebui să vizeze compensarea dezavantajelor naturale și economice cu care se confruntă fermierii, dar, totodată, ar trebui să le ofere acestora mijloacele necesare pentru valorificarea avantajelor lor;
40. subliniază importanța ajutoarelor furnizate în cadrul primului pilon al PAC pentru menținerea producției agricole și a unui venit pentru fermierii din zonele montane; reamintește că statele membre au posibilitatea de a oferi ajutoare directe specifice și plăți cuplate pentru a contribui la îndeplinirea acestor obiective; reamintește că, în multe state membre, unele ajutoare decuplate din cadrul primului pilon sunt mult mai puțin generoase decât în zonele în care se practică agricultura primară, din cauza convergenței interne inadecvate, care limitează și mai mult competitivitatea fermelor;
41. consideră că măsurile din cadrul celui de-al doilea pilon al PAC trebuie să asigure durabilitatea, competitivitatea și diversificarea producției agricole și a industriilor de prelucrare din zonele de munte; consideră, de asemenea, că astfel de măsuri ar putea contribui la o „renaștere rurală”, sprijinind inițierea unor proiecte de dezvoltare multifuncțională a exploatațiilor care creează o valoare adăugată și generează inovare și favorizând investițiile agricole (în clădiri, echipamente specifice, modernizare etc.) și păstrarea populațiilor locale;
42. consideră că o abordare sectorială pentru sectorul laptelui ar trebui să aibă drept scop asigurarea unei producții sustenabile de lactate în zonele montane și solicită Comisiei, statelor membre și autorităților regionale să furnizeze, îndeosebi prin intermediul celui de-al doilea pilon al PAC, măsuri compensatorii de însoțire pentru producția de lactate dezavantajată, în vederea menținerii și consolidării agriculturii și a funcționării eficiente a exploatațiilor agricole, îndeosebi a celor de dimensiuni mici, din regiunile respective.
43. subliniază potențialul educației duale în regiunile montane; evidențiază rezultatele încurajatoare obținute de unele state membre; salută proiectele de educație duală existente în UE;
44. consideră că niște infrastructuri fizice și TIC adecvate creează oportunități pentru activități economice, educaționale, sociale și culturale și reduc efectele legate de caracterul periferic și de izolare; invită Comisia să prezinte recomandări specifice pentru depășirea problemei legate de absența unei mâini de lucru calificate în domeniul turismului, prin soluționarea mai ales a dificultăților pe care le reprezintă locurile de muncă neatractive și remunerarea insuficientă, precum și pentru stimularea posibilităților de dezvoltare a carierei profesionale; îndeamnă Comisia și statele membre ca, prin intermediul fondurilor ESI, să prevadă investiții în infrastructură în zonele montane, pentru ca acestea să devină un mediu mai atractiv pentru activități economice;
45. susține soluțiile inovatoare, inclusiv pe cele informatice, pentru a facilita accesul la o educație de bază de calitate, precum și la o educație formală și informală și la oportunități de învățare pe tot parcursul vieții în zonele montane îndepărtate, de exemplu, prin cooperarea dintre regiunile, orașele și universitățile montane; subliniază nevoia unui învățământ terțiar de înaltă calitate și scoate în evidență potențialul sistemelor de învățământ la distanță, care oferă acces la predare și învățare din zone îndepărtate; subliniază că, pentru a depăși tendințele demografice negative din aceste

regiuni, atât accesul egal la educație și la structurile de îngrijire a copiilor, cât și formarea continuă și recalificarea persoanelor în vârstă pentru a facilita integrarea activă pe piața forței de muncă sunt probleme importante, care trebuie abordate;

46. solicită dezvoltarea și îmbunătățirea unităților și serviciilor medicale în regiunile montane, printre altele, prin inițiative de cooperare transfrontalieră, inclusiv prin dezvoltarea unor unități sanitare transfrontaliere, acolo unde este necesar; recomandă dezvoltarea voluntariatului în domeniul serviciilor publice, ținând cont de bunele practici înregistrate în unele state membre;
47. reamintește principiul accesului universal la servicii publice, care urmează să fie garantat în toate teritoriile UE, și subliniază, în același timp, necesitatea ca statele membre și regiunile să încurajeze soluții alternative și inovatoare pentru zonele montane, inclusiv soluții adaptate nevoilor locale și regionale, dacă este necesar;
48. subliniază importanța inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și a unei puneri mai eficiente în aplicare a garanției pentru tineret, care reprezintă o bună ocazie de a opri exodul de tineri din regiunile montane, ca răspuns la criza demografică și la problema îmbătrânirii populației; solicită luarea unor inițiative în favoarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, mai ales a unor inițiative care să răspundă necesităților regiunilor montane subdezvoltate;
49. subliniază faptul că inegalitățile dintre femei și bărbați persistă în regiunile montane, în special în cazul comunităților marginalizate și al grupurilor vulnerabile; invită Comisia ca, în vederea integrării perspectivei de gen, să întreprindă acțiuni la nivel orizontal și vertical pentru toate domeniile de politică și, în special, să finanțeze politica privind conectivitatea în aceste regiuni; solicită o analiză comparativă a particularităților condiției femeilor în regiunile montane, în special în regiunile montane defavorizate;
50. încurajează și solicită să se sprijine, inclusiv prin recursul la fondurile ESI, inițiativele care vizează îmbunătățirea coeziunii sociale și culturale și a incluziunii în comunitățile montane, precum și depășirea izolării fizice și a lipsei de diversitate culturală, în special prin accesul și participarea directă la activități artistice și culturale;
51. subliniază importanța demersurilor teritoriale integrate pentru integrarea imigranților, în legătură cu procesele de reînnoire demografică și socioeconomică și de recuperare în regiunile montane, inclusiv în cele în curs de depopulare; invită Comisia să faciliteze și să promoveze diseminarea unor astfel de inițiative;

Protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice în regiunile montane

52. reamintește că bogăția zonelor montane constă într-o abundență și diversitate de surse regenerabile de energie; consideră că aceste zone ar trebui să își asume rolul de lider în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor UE în materie de surse regenerabile de energie; invită Comisia să se axeze pe politici care încurajează și facilitează utilizarea surselor regenerabile de energie în regiunile montane;
53. subliniază necesitatea asigurării unei protecții la nivel european a speciilor de animale emblematice din zonele montane înalte capabile să trăiască pe lanțurile muntoase transfrontaliere, cum ar fi caprele negre, ibecșii, răpitoarele mari, urșii, lupii, râșii; invită Comisia și statele membre să stabilească un plan pentru protecția și reintroducerea unor specii emblematice ale zonelor montane înalte;

54. subliniază, de asemenea, potențialul regiunilor montane vulcanice și al vulcanilor, în special în ceea ce privește contribuția vulcanologiei la realizarea obiectivelor în materie de energie regenerabilă și contribuția acestor domenii la prevenirea și gestionarea dezastrelor naturale, cum ar fi erupțiile vulcanice;
55. invită statele membre și Comisia să identifice toate stațiunile din zonele montane în care interzicerea accesului auto ar avea un impact pozitiv în combaterea la nivel local a topirii ghețarilor;
56. insistă asupra faptului că realizarea obiectivelor UE în materie de surse regenerabile de energie și exploatarea acestor surse trebuie să ia în considerare echilibrul naturii și protecția mediului, inclusiv în zonele montane; reamintește că, în anumite cazuri, energia hidrolică și extracția de biomasă pot afecta ecosistemele și că centralele de energie eoliană și solară pot duce la deteriorarea peisajului, chiar dacă sunt o sursă de dezvoltare locală;
57. constată că regiunile montane, inclusiv cele vulcanice și ecosistemele lor, sunt deosebit de vulnerabile la schimbările climatice și la riscurile hidrogeologice, cu consecințe deosebit de importante în aceste regiuni, inclusiv ca urmare a creșterii numărului de dezastre naturale, care pot avea un impact asupra mediului și în zonele înconjurătoare și repercusiuni negative asupra dezvoltării economice și a turismului; consideră, în această privință, că protecția mediului, combaterea schimbărilor climatice și adoptarea măsurilor corespunzătoare de adaptare la schimbările climatice trebuie să ocupe un loc central în viitoarea „Agendă pentru regiunile montane ale UE”, inclusiv al unui plan de acțiune privind schimbările climatice; subliniază, de asemenea, necesitatea de a dezvolta o rețea de analiză și de schimb de bune practici în aceste zone;
58. subliniază importanța conservării și protejării habitatului unic al regiunilor montane și a dezvoltării într-un mod durabil, inclusiv prin refacerea biodiversității și a solului, promovarea patrimoniului natural și a serviciilor ecosistemice și asigurarea unei infrastructuri verzi, oferind, astfel, de asemenea, oportunități de muncă în aceste sectoare; reamintește importanța fundamentală a agriculturii și a gestionării durabile a terenurilor și a pădurilor din zonele montane în vederea menținerii biodiversității și a prevenirii impactului asupra mediului și a peisajului;
59. subliniază faptul că regiunile montane reprezintă o sursă importantă de apă, care trebuie protejată și gestionată în mod durabil; observă dependența anumitor zone urbane de serviciile ecosistemice ale regiunilor montane și că, adesea, aceste regiuni nu sunt recompensate în mod echitabil; invită autoritățile locale să aibă în vedere parteneriate sub formă de proiecte de cooperare pentru a colecta și proteja rezervele de apă pentru comunitățile urbane din vecinătatea zonelor montane; sprijină finanțarea măsurilor de stocare a apei pentru a asigura irigarea durabilă și eficientă a zonelor agricole și un nivel minim al debitului râurilor;
60. susține dezvoltarea turismului durabil ca fiind o oportunitate de a crea locuri de muncă și de a promova dezvoltarea durabilă a acestor zone; subliniază necesitatea de a dezvolta internetul în bandă largă ca bază a turismului durabil;
61. subliniază necesitatea unei cooperări active sinergetice între agricultură și alte activități economice din siturile Natura 2000 și din alte zone protejate (parcuri naționale, parcuri rurale etc.) situate în regiunile montane;

Accesibilitate și conectivitate în regiunile montane

62. consideră că internetul, în special tehnologiile de acces de generație următoare (NGA), joacă un rol esențial în depășirea dificultăților cu care se confruntă regiunile montane; reamintește că internetul este în strânsă legătură cu serviciile de interes general și că lipsa de acces la astfel de servicii poate duce la depopulare;
63. invită statele membre să creeze stimulente pentru dezvoltarea mai activă a parteneriatelor de tip public-privat în regiunile montane, în infrastructura de transport, comunicații și energetică, întrucât lipsa unor economii de scară face ca furnizarea acestor servicii să fie neatractivă din punct de vedere comercial; subliniază faptul că doar un transport îmbunătățit și alte infrastructuri de o calitate satisfăcătoare pot genera creșterea economică și locuri de muncă în regiunile montane;
64. constată că turismul este influențat în mare măsură de prezența infrastructurii și de accesul la serviciile de interes general; solicită Comisiei să analizeze posibilitățile de creare a unei infrastructuri pentru sprijinirea turismului în regiunile montane;
65. constată că noile tehnologii de informare și comunicare oferă oportunități variate de muncă, incluziune socială și de autonomizare în economia digitală în curs de dezvoltare; prin urmare, consideră că este nevoie de un sprijin specific din partea fondurilor ESI pentru promovarea unor astfel de oportunități; invită statele membre să promoveze munca la distanță, comerțul electronic și utilizarea canalelor digitale de distribuție în aceste zone pentru a îmbunătăți gestionarea costurilor societăților; consideră că un acces mai facil la noile tehnologii informaționale poate determina dezvoltarea de programe educaționale la distanță pentru zonele cu deficit de cadre didactice, precum și servicii de e-sănătate, ceea ce ar permite evitarea depopulării zonelor montane; solicită propunerea și schimbul de exemple de bune practici, contribuind astfel la diversificarea economică a zonelor montane;
66. salută sistemul UE de subvenție a accesului la internet prin satelit datorită căruia conexiunile prin satelit devin o alternativă utilă pentru zonele cu o infrastructură insuficientă sau în care se constată o lipsă de interes din partea investitorilor;
67. solicită Comisiei ca, atunci când elaborează politici privind accesul în bandă largă, să țină cont de lipsa de infrastructură și de interes din partea investitorilor din cauza populației reduse și a caracterului periferic al regiunilor montane; invită Comisia să dezvolte politici specifice pentru a reduce decalajul digital din aceste regiuni, inclusiv prin investițiile publice necesare;
68. reamintește că dezvoltarea socială și economică a regiunilor montane, care în anumite state membre sunt și regiuni îndepărtate, depinde de legăturile de transport dintre acestea și celelalte regiuni dintr-un anumit stat membru sau dintr-o anumită regiune transfrontalieră; invită autoritățile naționale, în cooperare cu Comisia, să faciliteze punerea în aplicare a proiectelor pentru a asigura legăturile de transport dintre regiunile muntoase și principalele drumuri și coridoare de transport naționale și transeuropene, în special infrastructura de transport TEN-T, folosind diferite fonduri UE și instrumente financiare, inclusiv investiții ale BEI;
69. invită regiunile montane ale Europei să investească prin intermediul fondurilor FEDR în dezvoltarea de căi ferate și de rețele de tramvai mai eficiente și mai bine interconectate;

o

o o

70. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Comitetului Regiunilor, precum și guvernelor și parlamentelor naționale și regionale ale statelor membre.